

2023-03-16  
LI2023/02044**Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**

Statens jordbruksverk

551 82 Jönköping

## Uppdrag att redovisa förslag på effektiviseringsåtgärder för genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken samt långsiktig strategi för den digitala markuppföljningen

### Regeringens beslut

Regeringen ger Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) i uppdrag att i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget redovisa följande.

- Myndighetens långsiktiga strategi och övergripande strategiska målsättningar för genomförandet och nyttjande av den digitala markuppföljningen.
- Minst tre scenarier med förslag på åtgärder för ett mer effektivt genomförande av den gemensamma jordbrukspolitiken i Sverige från 2028. Scenarierna ska baseras på en målsättning om att kostnaderna för Jordbruksverket och stödmyndigheterna ska minska med 15, 25 respektive 40 procent, samtidigt som kostnaderna för stödmottagarna ska minska väsentligt, jämfört med dagens kostnader. Scenarierna ska vidare baseras på en målsättning om att de finansiella korrigeringsarna för staten ska minska jämfört med perioden 2015–2022 och att Sverige ska ligga i framkant jämfört med andra medlemsstater i fråga om begränsade finansiella korrigeringar. Dessutom ska scenarierna utgå ifrån myndighetens långsiktiga strategi för den digitala markuppföljningen där det är relevant.
- En beskrivning av konsekvenserna för måluppfyllelse av den gemensamma jordbrukspolitiken och andra relevanta effekter av de tre scenarierna. Konsekvensbeskrivningen ska innehålla en särskild redogörelse för hur myndighetens långsiktiga strategi och övergripande

strategiska målsättningar för genomförande och nyttjande av den digitala markuppföljningen förhåller sig till de olika scenarierna.

### **Närmare om uppdraget**

I de delar som avser Jordbruksverkets långsiktiga strategi och övergripande strategiska målsättningar vad gäller den digitala markuppföljningen bör alla berörda förutsättningar att använda den nya tekniken beaktas.

För det fall Jordbruksverket föreslår att vissa områden som nu omfattas av stöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken inte längre ska ingå ska de administrativa konsekvenserna för andra berörda myndigheter beaktas.

Jordbruksverket ska under arbetet med uppdraget inhämta synpunkter från den pågående utredningen om en ändamålsenlig och effektiv hantering av EU-medel (dir. 2021:109). Statskontorets uppdrag att utreda ändrad ansvarsfördelning för viss länsstyrelseverksamhet (Fi2023/01067) och länsstyrelsernas redovisning av regeringens uppdrag att föreslå effektiviseringar av administrationen av jordbruks- och landsbygdsstöd (N2021/02521) ska även beaktas i uppdraget.

I uppdraget bör pågående och nya initiativ och förslag som bedöms få stora konsekvenser för utvecklingen av den gemensamma jordbrukspolitiken på längre sikt beaktas. I detta ingår även att ta vara på nya innovativa arbetssätt som ger den enskilda lantbrukaren nya möjligheter. Jordbruksverket ska även inhämta kunskaper från andra medlemsstater och jämföra det svenska genomförandet med andra medlemsstater som har en väl fungerande och kostnadseffektiv stödadministration och en låg nivå på finansiella korrigeringar.

Jordbruksverket ska inhämta synpunkter från länsstyrelserna, Skogsstyrelsen, Sametinget, Ekonomistyrningsverket, Tillväxtverket, Riksantikvarieämbetet och andra berörda myndigheter. Uppdraget ska genomföras i dialog med företrädare för lantbrukare, andra mottagare av stöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och rådgivningsorganisationer.

Jordbruksverket ska senast den 15 september 2023 lämna en skriftlig delredovisning av myndighetens långsiktiga strategi och övergripande strategiska målsättningar för genomförandet och nyttjande av den digitala

markuppföljningen till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet). Uppdraget ska redovisas i sin helhet senast den 31 maj 2024 till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet).

### **Skälen för regeringens beslut**

Förenkling har under en längre tid varit en övergripande prioritering i utvecklingen av den gemensamma jordbrukspolitiken. De nya reformförslagen har inneburit en mer resultatorienterad politik, fokuserad på måluppfyllelse och ett gradvis ökande inflytande för medlemsstater i val av åtgärder samt utformningen av det nationella förvaltnings- och kontrollsystemet. Främjande av forskning, kunskap och innovation har även lyfts fram som en avgörande faktor för att säkra ett smart och hållbart jordbruk. Ett viktigt fokus har även varit användningen av ny teknik för att förbättra effektiviteten i förvaltning och kontroll av den gemensamma jordbrukspolitiken.

I Sverige är det Jordbruksverket som har det övergripande ansvaret för förvaltning och utbetalningar inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken 2015–2022 har varit förenat med administration som har upplevts betungande för såväl stödmottagare som de nationella myndigheterna och med finansiella korrigeringar till följd av brister i förvaltnings- och kontrollsystemet.

Sverige behöver en ändamålsenlig och effektiv förvaltning av den gemensamma jordbrukspolitiken, som lever upp till de krav som ställs för hanteringen av EU-medel och som bidrar till att uppfylla de politiska målen på nationell nivå och EU-nivå. En inriktning är att de finansiella korrigeringarna ska minska till att vara i nivå med de mest framstående länderna inom EU. Att minska den administrativa bördan för stödmottagarna kan vidare bidra till stärkt konkurrenskraft för lantbruket och öka legitimiteten för systemet. Regeringen anser att det är av stor vikt att verka för förenklingar och effektiviseringar och samtidigt bibehålla en god måluppfyllelse av EU-gemensamma och nationella mål.

Den digitala tekniken medför enligt EU-kommissionen stora möjligheter för förenklingar i genomförandet och förvaltningen av den gemensamma jordbrukspolitiken. Som ett verktyg för att förverkliga digitaliseringsambitionerna har EU-kommissionen introducerat ett

obligatoriskt arealövervakningssystem som ska tillämpas i alla medlemsstater från och med 2023.

Den digitala markuppföljningen innebär att jordbruksmarken följs upp med hjälp av satellitbilder och likvärdig teknik. Förväntningen är att detta kommer innebära en minskning av antalet fältkontroller samt en större möjlighet för lantbrukare att justera ansökningar. Regeringen anser att utvecklingen av den digitala markuppföljningen bör prioriteras för att stödja det övergripande målet om att förenkla och modernisera jordbrukspolitiken och utnyttja de fördelar som finns med systemet.

På regeringens vägnar

Peter Kullgren

Agnes Völlo

Kopia till

Finansdepartementet/BA, IEA och SFÖ  
Klimat- och näringslivsdepartementet/Nm  
Kulturdepartementet/KL och CSM  
Ekonomistyrningsverket  
länsstyrelserna  
Riksantikvarieämbetet  
Sametinget  
Skogsstyrelsen  
Tillväxtverket